

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Ing. A. D.,** zast. Mgr. Martinem Vondroušem, advokátem AK Tovaryšský vrch 1358/3, Liberec 1, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Ústí nad Labem,** se sídlem Velká hradební 61, Ústí nad Labem, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pob. Liberec ze dne 1. 6. 2005, č. j. 59 Ca 23/2005 – 48,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pob. Liberec ze dne 1. 6. 2005, č. j. 59 Ca 23/2005 – 48 **se zrušuje** a věc **se** mu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce - stěžovatel, který podal včas kasační stížnost, je přesvědčen, že jsou dány důvody kasační stížnosti jako opravného prostředku proti předmětnému usnesení Krajského soudu Ústí nad Labem - pobočka Liberec ve správním soudnictví s tím, že důvod kasační stížnosti spatřuje žalobce v ustanovení § 103/1 písm. e) zák. č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního ve znění pozdějších novel.

Při posuzování včasnosti podání žaloby totiž soud vychází jednak ze zjištěných skutečností, uvedených shora a dále pak z úpravy přijímání písemných podání dle § 132 Instrukce č. 505/2001 - Org. Ministerstva spravedlnosti, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy. Z předmětného ustanovení tohoto předpisu nižší právní síly pak soud dovozuje, že podatelna je určena k přijímání písemných podání a elektronická podatelna je určena k přijímání podání v elektronické podobě, a to po celou pracovní dobu.

S ohledem na skutečnost, že podání pak bylo podáno v nočních hodinách, nebyl dle uvážení soudu soud povinen podání přijmout v daný den, kdy soudu došlo, neboť toto podání došlo údajně mimo pracovní dobu (kterou ale nikterak soud nespecifikuje), a bylo tak zaměstnancem soudu převzato na počátku pracovní doby nejbližšího pracovního dne. Nebyla tak splněna podmínka daná ust. § 40 odst. 4 s. ř. s. neboť v poslední den lhůty nebylo elektronické podání předáno, a to z důvodu, že elektronická podatelna soudu již podání nepřebírala a k přijetí došlo po stanovené lhůtě.

Stěžovatel se domnívá, že uvedeným postupem soudu byl na svých právech krácen, neboť argumentace soudu je *de facto* postavena na právním předpisu nižší právní síly, který ale občanům, a tedy ani žalobci neurčuje rozsah práv a povinností. Tento rozsah je dán dle uvážení žalobce pouze a jenom ustanoveními čl. 2 odst. 2) a odst. 3) Listiny základních práv a svobod, která deklaruje povinnosti a práva v závislosti na ustanovení zákonů. Je-li tedy zákonem dáno, že je možné ve věci podávat elektronická podání, a tato nejsou v zákoně limitována žádnou „pracovní dobou“ či „dobou, kdy elektronická podatelna přebírá podání a kdy naopak nepřebírá, domnívá se žalobce, že podání lze podat nejpozději do 24hodiny daného dne, kterým příslušná lhůta končí. Obdobný postup je zcela nepochybně dán i u faxových zpráv, které by ale měly mít stejný režim. S ohledem na uvedené skutečnosti shora se tak důvodně domnívá, že lhůta u něj byla zachována, neboť podání bylo podáno dne 14. 3. 2005. V případě, že by tato dikce neplatila, pak by „náhradní“ způsoby doručení zásilek byly v zákoně poněkud zbytečnými, neboť kromě možnosti podat podání v elektronické podobě, je právě dána i možnost toto podání podat mimo „běžné“ úřední hodiny soudu.

Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud v rámci rozhodování o kasační stížnosti vydal rozhodnutí, kterým bude předmětné usnesení krajského soudu zrušeno a v řízení bude nadále pokračováno.

Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce podal žaloby proti rozhodnutí žalovaného č. j. 9710/1/130/04 ze dne 30. 12. 2004, č. j. 9710/2/130/04 ze dne 30. 12. 2004, č. j. 9710/3/130/04 ze dne 30. 12. 2004 a č. j. 9710/4/130/04 ze dne 30. 4. 2004, a protože se jednalo o věci týchž účastníků, které spolu skutkově souvisely, soud je usnesením č. j. 59 Ca 23/2005 - 33 ze dne 22. 3. 2005 spojil ke společnému projednání a rozhodnutí. Žaloby žalobce podal nejprve v elektronické podobě (bez elektronického podpisu), z podacího razítka podepsaného soudu vyplývá, že soudem byly žaloby v elektronické podobě přijaty dne 15. 3. 2005. Originály podaných žalob pak žalobce dne 15. 3. 2005 předal k poštovní přepravě, jak vyplývá z přiložených obálek a razítek příslušné pošty.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření navrhl odmítnutí žalob z důvodu, že byly podány po dvouměsíční zákonné lhůtě dle § 72 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť byly u soudu podány dne 16. 3. 2005. Žalovaný uvedl, že předmětné rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 3. 1. 2005 a jeho zástupci dne 14. 1. 2005.

Žalobce namítal, že poslední den lhůty pro podání žaloby, tedy dne 14. 3. 2005 podal žaloby v elektronické podobě v souladu s § 42 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), což dokládal kopiemi e-mailových zpráv obsahujících v příloze elektronické soubory ve formátu pdf, a elektronická podání doplnil předložením originálů žalob, které zaslal prostřednictvím pošty dne 15. 3. 2004. Ze žalobcem přiložených listin vyplývalo, že žaloby v elektronické podobě byly soudu zaslány na elektronickou adresu

posta@ksoud.lbc.justice.cz a byly odeslány dne 14. 3. 2005 v 22 hodin 49 minut, 22 hodin 55 minut, 23 hodin a 23 hodin 5 minut.

Z originálu doručenky svědčící o doručení napadených rozhodnutí zástupci žalobci soud ověřil, že napadená rozhodnutí byla zástupci žalobce skutečně doručena dne 14. 1. 2005. Dvouměsíční zákonná lhůta dle § 72 odst. 1 s. ř. s. k podání žaloby proti správním rozhodnutím pak počala dle § 40 odst. 1 citovaného zákona běžet dne 15. 1. 2005 a posledním dnem této zákonné lhůty byl den 14. 3. 2005. Žaloby podané v elektronické podobě byly žalobcem v souladu s § 42 odst. 3 řádně doplněny podáním originálů žalob a to ve lhůtě 3 dnů po podání elektronickou cestou. Soud proto musel k elektronickým podáním žalob přihlížet a zabýval se tím, zda tato elektronická podání byla učiněna v zákonné lhůtě z hlediska § 40 odst. 4 s. ř. s. a § 72 odst. 1 s. ř. s.

Při posuzování včasnosti podání žalob v elektronické podobě soud vycházel z podacího razítka soudu a úpravy přijímání písemných podání dle 132 instrukce č. 505/2001-Org. Ministerstva spravedlnosti, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy. Z ust. § 132 odst. 1 kancelářského řádu vyplývá, že podatelna soudu je určena k přijímání písemných podání a elektronická podatelna je určena k přijímání podání v elektronické podobě, a to po celou pracovní dobu. Z odst. 7 citovaného ustanovení plyne, že počítač určený pro příjem podání v elektronické podobě musí být připraven k provozu po celou pracovní dobu a podání došlá mimo rozvrženou pracovní dobu a ve dnech pracovního klidu přejímá určený zaměstnanec na začátku pracovní doby nejbližšího následujícího pracovního dne. Z citovaných ustanovení soud dovodil, že nebylo povinností soudu zabezpečit přijímání elektronických podání, a tedy i žalobcových žalob v elektronické podobě, po pracovní době. Pokud byly žaloby v elektronické podobě žalobcem odeslány z jeho počítače dne 14. 3. 2005 v rozmezí 22 hodin 49 minut až 23 hodin 5 minut, nebylo povinností soudu elektronická podání ještě tohoto dne převzít, taková podání jako učiněná mimo pracovní dobu byla zaměstnancem soudu převzata na začátku pracovní doby nejbližšího následujícího pracovního dne, tedy dne 15. 3. 2005, jak odpovídá podacímu razítku soudu. Protože se v případě elektronického podání nejedná o podání prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě jiné zvláštní licence, ani o případ předání podání orgánu, který má povinnost jej doručit, je lhůta ve smyslu § 40 odst. 4 věty prvé s. ř. s. zachována, bylo-li podání v poslední den předáno soudu. Zákonná lhůta k podání žalob dle přesvědčení soudu nebyla dle § 40 odst. 4 věty prvé s. ř. s. zachována, neboť v poslední den lhůty, tedy dne 14. 3. 2005, soudu nebyla předána příslušná elektronická podání, neboť elektronická podatelna soudu již podání nepřebírala a k přijetí došlo až následující pracovní den 15. 3. 2003.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Kasační stížnost lze podat mj. z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení /§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s./.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 42 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád podání je možno učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě, telegraficky nebo telefaxem. Podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno telefaxem nebo v elektronické podobě, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřihlíží.

Z ustanovení § 42 občanského soudního řádu vyplývá možnost učinit podání v elektronické podobě a toto podání pak do tří dnů doplnit předložením jeho originálu. Jiný požadavek na podání učiněné v elektronické podobě v zásadě není stanoven. Postup určený vnitřním a kancelářským řádem pro okresní, krajské a vrchní soudy (505/2001-Org.) sice v § 132 odst. 7 stanoví, že počítač určený pro příjem podání v elektronické podobě musí být připraven k provozu po celou pracovní dobu a že podání musí týž den, v němž byla přijata, elektronická podatelna předat příslušné soudní kanceláři k provedení zápisu do příslušného rejstříku s tím, že podání došlá mimo rozvrženou pracovní dobu a ve dnech pracovního klidu přejímá určený zaměstnanec na začátku pracovní doby nejbližšího následujícího pracovního dne. V dané věci nebylo předmětem sporu ověření zaručeného elektronického podpisu. Podle názoru Nejvyššího správního soudu z obsahu § 42 o. s. ř., jímž se soud ve smyslu § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní řídí, je třeba vycházet právě ze znění zákona, který podání učiněné v elektronické podobě umožňuje a pro jeho přijetí nestanoví žádné další požadavky. Je zřejmé, že pokud by nebyl nastaven počítač podatelny pro příjem takovýchto podání i po pracovní době, pak by nepochybně mohl nastat důsledek předvídaný krajským soudem, totiž, že takové podání by fakticky bylo přijato až dne následujícího, v daném případě tedy opožděně. Ovšem k takové situaci nedošlo a podání počítač přijal v poslední den lhůty pro podání žaloby. V takovém případě se ale nelze dovolávat postupu uvedeného v kancelářském řádu a je třeba vyjít přímo ze znění zákona, který elektronické podání umožňuje. Jestliže zákon neuvádí další podmínky, za nichž lze považovat takové podání za včas učiněné, pak stěží lze se opírat o právní předpis organizační povahy. Soud má tedy zato, že postup krajského soudu v tomto případě nebyl správný a že podání učiněné v elektronické podobě bylo učiněno včas.

Nejvyšší správní soud za těchto okolností konstatuje, že shledal důvod pro zrušení napadeného usnesení krajského soudu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než rozhodnutí krajského soudu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení (§ 110 s. ř. s.). V dalším řízení se krajský soud zaměří na nápravu vytýkaného pochybení, tedy věc meritorně projedná ve smyslu žalobních bodů.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti krajský soud pojedná v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. července 2006

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu